

22. 7. 2011

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Aktuální otázky implementace směrnice o uchovávání údajů z elektronických komunikací

Článek se zabývá aktuálními problémy při implementaci směrnice o uchovávání údajů vzniklých při poskytování elektronických služeb v rámci EU a jejím negativním dopadem na telekomunikační operátory a poskytovatele služeb elektronických komunikací. Vychází přitom z aktuálně uveřejněné zprávy Evropské komise.

Evropská komise (dále jen „Komise“) dne 18. dubna 2011 zveřejnila zprávu o implementaci a aplikaci směrnice 2006/24/ES o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí pro účely boje s trestnou činností (dále jen „směrnice“). Zprávu o implementaci a aplikaci tohoto poměrně kontroverzního právního předpisu připravila Komise s velkým zpožděním oproti termínu stanovenému v čl. 14 směrnice, kterým bylo 15. září 2010.

Pro méně obeznámené s touto problematikou bychom rádi doplnili, že směrnice na evropské úrovni částečně harmonizuje povinnosti poskytovatelů služeb elektronických komunikací a telekomunikačních operátorů při uchovávání provozních a lokalizačních údajů o proběhlé elektronické komunikaci za účelem odhalování, vyšetřování a stíhání závažné trestné činnosti. Definiuje kategorie provozních a lokalizačních údajů, které mají být uchovávány, stanoví základní pravidla o jejich ochraně a možnostech přístupu orgánů činných v trestním řízení a stanoví limitní lhůty pro jejich uchovávání. V ČR se implementace této směrnice stala předmětem přezkumu Ústavního soudu ČR, který dne 22. března 2011 svým nálezem pod sp. zn. Pl. ÚS 24/10 zrušil § 97 odst. 3 a odst. 4 zákona č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích, a doprovodnou vyhlášku č. [485/2005](#) Sb. Ve svém nálezU Ústavní soud konstatoval kolizi předmětných ustanovení zákona s principy právního státu a jejich nesoulad s požadavky na omezení základního práva na soukromí v podobě práva na informační sebeurčení ve smyslu čl. 10 odst. 3 a čl. 13 Listiny, které plynou také z principu proporcionality zásahu státu do soukromí občanů. Obdobně v Německu a Rumunsku došlo ke zrušení implementační legislativy této směrnice ze strany ústavních soudů.

Komise ve zprávě konstatuje, že směrnice se stala účinným a užitečným nástrojem orgánů vymáhajících právo v členských státech EU (dále jen „ČS“). Na druhou stranu je její dopad limitní z důvodů pouze částečné harmonizace v určitých klíčových bodech. Jsou jimi chybějící unijní úprava náhrady nákladů poskytovatelů elektronických služeb vynaložených v souvislosti s aplikací směrnice, kdy pouze ve dvou ČS (Finsko a Česká republika) stát plně hradí náklady vynaložené poskytovateli elektronických služeb z důvodů plnění povinností stanovených směrnicí. Rovněž chybí společná

definice závažné trestné činnosti, což způsobuje zásadní rozdíly v rozsahu implementace směrnice vzhledem k rozdílným existujícím definicím v jednotlivých ČS.

Velké rozdíly mezi ČS existují také v seznamu orgánů oprávněných k přístupu k uchovávaným informacím. Kromě orgánů činných v trestním řízení 6 ČS umožňuje přístup daňových a celních orgánů a 3 ČS také přístup pohraniční policie. Značné rozdíly při implementaci směrnice panují v délce lhůty, po kterou jsou poskytovatelé služeb povinni uchovávat provozní a lokalizační údaje. Maximální lhůtu 2 let dle směrnice využilo Polsko, 1,5 roku Litva a 10 ČS stanovilo lhůtu na 1 rok. Řada ČS využívá rozdílné lhůty pro jednotlivé kategorie uchovávaných lokalizačních a provozních údajů. Z pohledu stáří požadovaných údajů ze strany orgánů činných v trestním řízení (OTČ) je v průměru 70% požadovaných údajů mladší 3 měsíců a dalších 20% údajů „ve stáří“ mezi 3 a 6 měsíci. Pouze okolo 10% požadovaných údajů ze strany OTČ je tedy starší 6 měsíců. Zajímavou skutečností je, že pouze 1% vyžadovaných údajů ze strany OTČ mělo přeshraniční charakter. Zde tedy nadále silně působí jako bariéra nutnost využití vzájemné právní pomoci ve věcech trestních mezi ČS při vyžadování údajů uchovávaných na základě směrnice.

Na základě výše uvedeného Komise konstatuje, že směrnice má v současné podobě velmi limitovaný dopad na předvídatelnost a právní jistotu poskytovatelů elektronických a telekomunikačních služeb, kteří působí ve více ČS. Jedná se zejména o případy, kdy poskytovatelé služeb mají svoji datovou a IT základnu v jednom ČS a současně poskytují datové a telekomunikační služby do jiného ČS. Nedostatečná harmonizace ve směrnici nadnárodním operátorům telekomunikačních a elektronických služeb působí vysoké dodatečné náklady na vybavení hardwarem a softwarem, kdy při současném stavu je nutné pro každý národní trh ČS připravit individuální technické řešení pro uchovávání provozních a lokalizačních údajů.

JUDr. Petr Solský

ředitel pro rozvoj vztahů s veřejným sektorem

[Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Týn 1049/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980
e-mail: office@havelholasek.cz

Další články:

- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda - právní účinky činění podání a doručování písemností](#)
- [Kdo vlastní mosty a kdo má povinnost je udržovat?](#)
- [Změny zápisu zástavního práva do katastru nemovitostí už nejsou tabu. ČÚZK mění dlouholetou praxi](#)
- [Nenápadná novela SŘS s velkým potenciálem: urychlí změny ve správním soudnictví výstavbu?](#)
- [Jedno užívání, dvě platby: Neudržitelnost souběžného zpoplatnění nájmu a poplatku za užívání veřejného prostranství](#)
- [Zákon o přístupnosti](#)
- [Nejvyšší soud k zásadě reformationis in peius v insolvenčním řízení](#)
- [Spolehlivost osoby v civilním letectví](#)